

Hvað getum við lært af Skotum um beislun vindsins?

Sigurður Ásbjörnsson

Mylla sem tilheyrði bakaríi í Bankastræti í Reykjavík 1885.

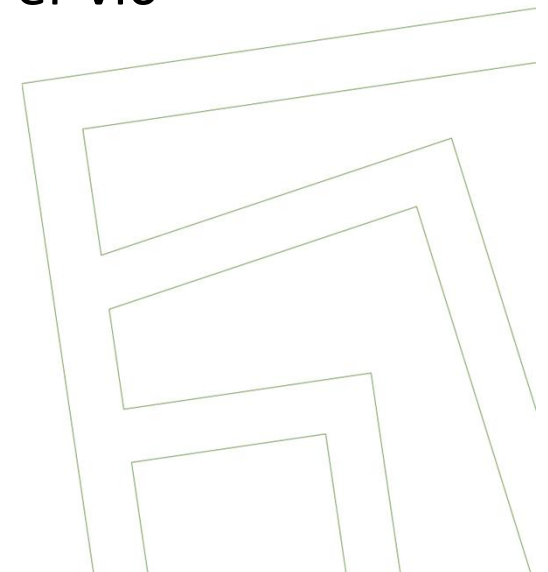
Um 100 árum síðar...

Við notum vindorkuna víða um land án þess að hafa gefið því sérstakan gaum:

Út um allt land má finna litlar rellur (vindlinga ?!) sem knýja sjálfvirkar veðurstöðvar, blikkljós við mjóar brýr, umferðargreinar, fjarskiptasendar o.þ.h. Veðurstofan, Vegagerðin, Neyðarlínan og fjarskiptafyrirtækin eru með marga tugi í þjónustu sinni.

Auk þess sem hellingur af sambærilegum búnaði er við sumarbústaði út um allt land.

Vindorkuverunum fer fjölgandi

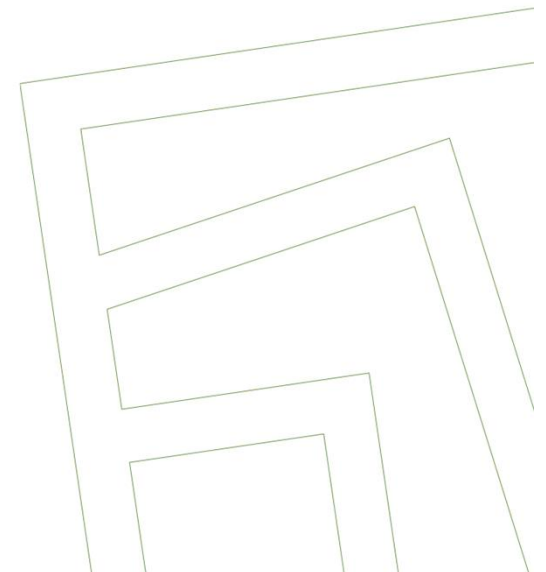

Í Belgsholti undir Hafnarfjalli er 24 m hár vindill, 30 kW að afli.

Í Þykkvabæ hafa tveir vindlar verið reistir sem hvor um sig er 600 kW og nær um 70 m upp í loftið í hæstu stöðu.

Ofan Búrfells eru tveir vindlar í eigu Landsvirkjunar. Hvor um sig er 900 kW og teygir sig 77 m í hæstu stöðu.

Ákvörðun um matsáætlun fyrir allt að 200 MW vindorkuver á Hafinu ofan Búrfells er lokið. Þar gætu risið allt að 80 vindlar sem næðu í allt að 135 m m.v. spaða í hæstu stöðu.

Hvað má læra af Skotum?

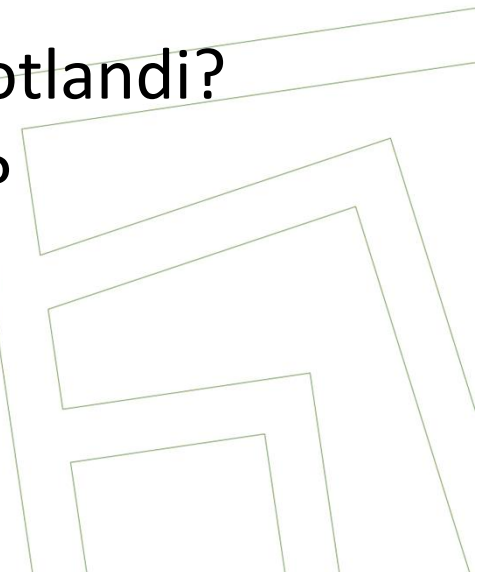

Skotar eru að skipta um orkugjafa og stefnt er að því að öll raforkuframléiðsla í landinu byggi á endurnýjanlegum orkugjöfum árið 2020. Frá síðustu aldamótum hafa verið reist fjölmörg vindorkuver í Skotlandi.

Fyrir okkur vakti að fá svör við tveimur spurningum. Þær eru:

Hvað ræður staðsetningu vindorkuvera í Skotlandi?

Og hver eru helstu áhrif þeirra á umhverfið?

Whitelee vindorkuverið skammt frá Glasgow

|

Undirstöður í smíðum

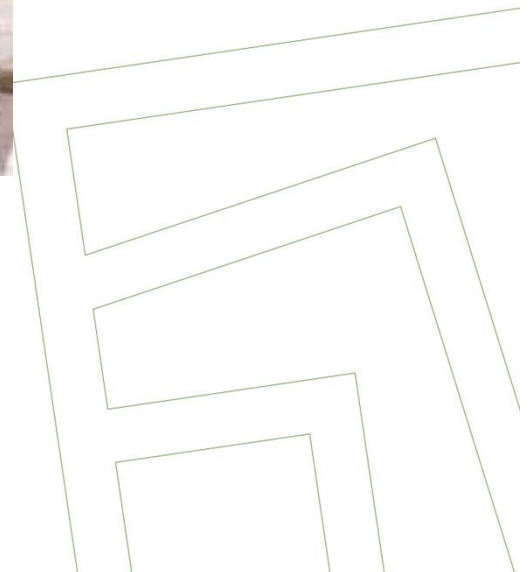

Boxið sem tengir spaðana og turninn virðist ekki stórt.

En þegar spurt er um stærð þess þá er svarið:

Hver spaði er 45 m langur og 3 m í þvermál.

Þvermál turna er svipuð lengd fólksbíls.

Staðsetning vindbúa í Skotlandi ræðst af:

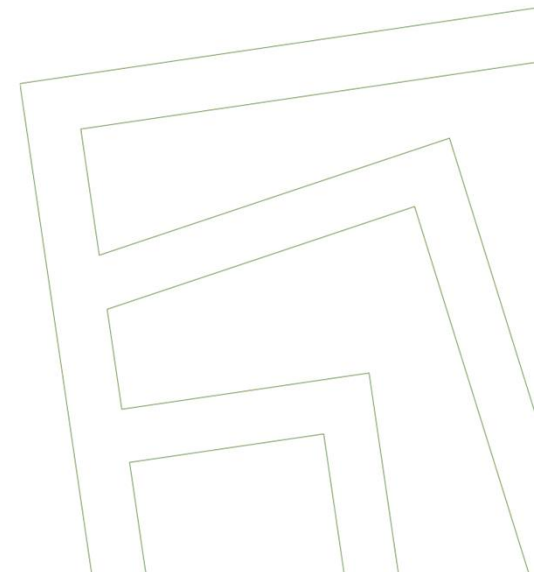

Fýsileika samkvæmt kortlagningu vinds.

Svæðum þar sem vindorkuver eru óvelkomin. T.d. margvíslegum úrtökum s.s. svæða á náttúruminjasrá, víðerna, mikilvægra svæða vegna ásýndar.

Tiltölulega góð sátt hefur verið um að reisa vindorkuver þar sem áður voru námur eða aflögð orkuver sem brenndu jarðefnaeldsneyti.

Á vindbú samleið með annarri landnotkun?

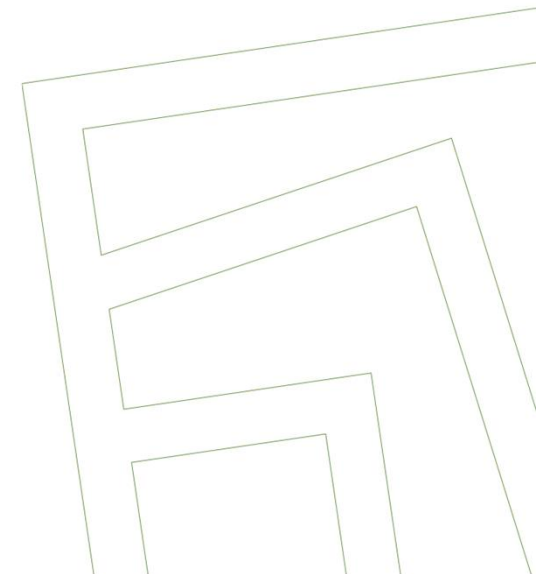

Engin nauðsynleg takmörkun á landnotkun umhverfis einstaka turna.

Algengt að margvíslegur landbúnaður sé stundaður þar sem vindorkuver eru.

Stærsta orkuverið í Whitelee er vinsælt útivistarsvæði.

Vandasamt að staðsetja orkuver eða staka vindla í nágrenni íbúðarhúsa.

Landbúnaður á Little Raith býlinu

Tímabundin leyfi fyrir vindbúum

Þegar vindbú eru reist í Skotlandi þá fá þau leyfi til að starfa í 25 ár.

Að loknum þeim tíma þarf að fjarlægja mannvirkin.

Framleiðandi búnaðar ábyrgist ekki lengri tíma.

Tryggingar neita að tryggja mannvirkin til lengri tíma.

Vilji orkufyrirtækið starfrækja vindorkuver á sama stað áfram þarf fyrst að fjarlægja gömlu mannvirkin.

Meta þarf umhverfisáhrif að nýju þegar nýju vindbúi er ætlað að starfa á sama stað.

Nábýli við íbúðarhús

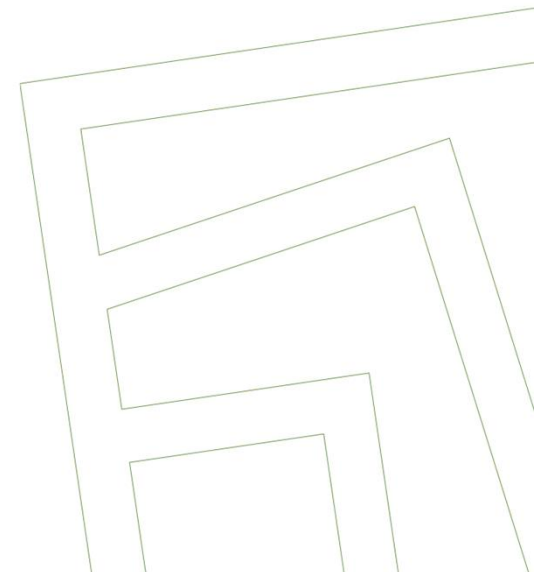

Mikið ónæði á framkvæmdartíma.

Mjög áberandi mannvirki eftir að framkvæmdum er lokið.

Hljóðvist, hvinur frá spöðum heyrir í næsta nágrenni.

Skuggablíkk (e. Shadow flicker).

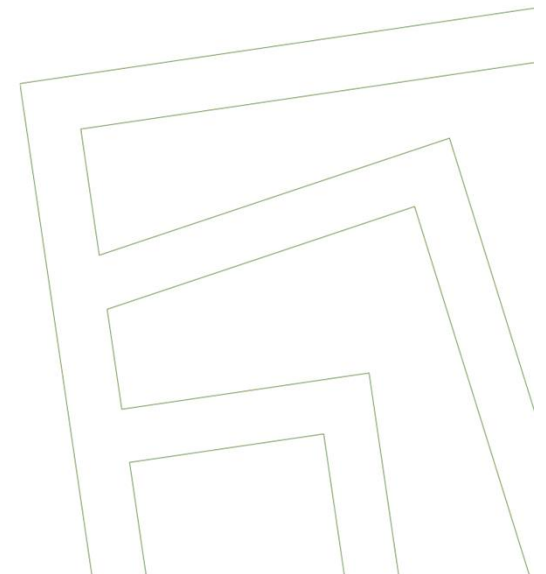
Sjónræn áhrif

Vindorkuver eru alltaf áberandi.

Mótvægisaðgerðir eru til lítils (Skotar krefjast þess að yfirborð mannvirkja sé matt).

Vel ígrunduð staðsetning er algjört lykilatriði.

Getum við gert eins og Skotar?

Vindatlas.

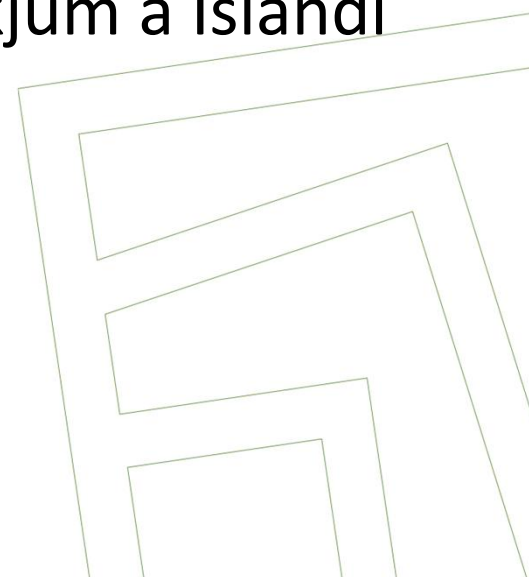
Skrá yfir náttúruminjar.

Fjarlægð vindbúa frá svæðum með afgerandi náttúrufegurð.

Hljóðaflostig fyrir vindtúrbínur og umhverfismörk vegna hljóðvistar.

Eru sjónræn áhrif meiri af háum mannvirkjum á Íslandi en víðast annars staðar?

Skuggablíkk verður að reikna.

Skoða nánar

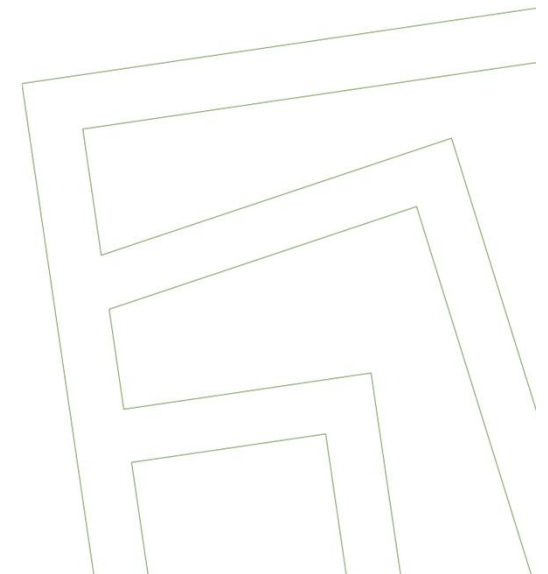
Áhrif á fugla

Fagurfræði mannvirkja

Landslagsþættir

Skipulagsákvæði

Gildistími leyfa

Takk fyrir

